

Det nordiska biet

-ursprungligt men hotat

Information från:

Föreningen NordBi

Värdefulla egenskaper hos det nordiska biet:

God övervintring

Låg foderförbrukning under vintern

Flyger vid lägre temperaturer än andra raser

Väl anpassat till vår inhemska flora och nektartillgång, till exempel ljungdrag

Samlar pollen från ett större spektrum av växtarter än övriga biraser

Lång yngelfri period, vilket kan minska mängden varroakvalster

Projekt NordBi

Projekt NordBi startade 1990 och 1997 bildades Föreningen NordBi. Projektets viktigaste uppgifter är att identifiera och bedöma värdefullt avelsmaterial, bevara den genetiska resurs som det nordiska biet utgör, bedriva avelsarbete genom drottningodling, renparning, testning och selektering samt att sprida information och därigenom öka intresset för det nordiska biet.

Vintertåligt

Det nordiska biet har inga problem att klara en lång vinter och använder en betydligt mindre mängd vinterfoder än vad andra raser gör. Bistyrkan är anpassad till sommarens växtlighet och behålls över ljungens blomning i augusti. Sedan förbereder sig det nordiska biet snabbt för den långa vinterperioden.

Det nordiska biet har selekterats hårt av ett kärvt klimat men också anpassats i samspel med vår inhemska flora. För ett bi i vårt klimat är vintern - den tid då det bara handlar om att överleva - lång. Sommaren då naturen ger av sitt överflöd är däremot kort.

Utrotningshotat

Det nordiska biet var det dominerande biet i landet fram till början av 1900-talet. Därefter har det trängts tillbaka av importerade biraser som enligt den dåtida reklamen skulle vara bättre. Detta har bland annat gett upphov till aggressiva rashybrider, vilket gett de mörka bina oförtjänt dåligt rykte. Sedan slutet av 1980-talet har Nordbiprojektets arbete med att tillvarata spillrorna av rasen varit framgångsrikt. Idag är vi på god väg att rädda denna resurs för biodlingen i vårt land. Det krävs dock ett fortsatt aktivt arbete från många entusiastiska biodlare.

Parningsstationer och parningsplatser

För att vara helt säkra på att våra drottningar parar sig med ”rätt” drönare försöker vi hitta isolerade platser där vi har full kontroll på drönarna. Vår officiella parningsstation har vi på Lurö mitt i Vänern. Runt om i landet finns ett antal parningsplatser och några renparningsområden. Främst i de norra delarna. Parningsstationer har bara renrasiga drönare med känt och för ändamålet noga utvalt ursprung medan parningsplatser har renrasiga drönare av bredare ursprung. Parningsstationer är främst avsedda för att producera blivande avelsdrottningar.

Nordbireservat och renparningsområden

För bevarandet av rasen är det viktigt med större områden där det går att bedriva friparningar med minimal risk för inkorsning. I norra Jämtland finns Sveriges första och största nordbireservat. Tanken med reservaten är att ha genpooler där man i första hand bevarar bin med lokalt ursprung.

I Värmland, Medelpad, Västerbotten och Norrbotten har vi renparningsområden med nordiska bin av kontrollerat ursprung. I dessa områden paras i första hand produktionsdrottningar. Områdena förses kontinuerligt med material från avelsprogrammet. Vi ser gärna att fler sådana områden bildas i landet.

För att ytterligare säkra vårt material bygger vi upp genpooler på Holmön utanför Umeå, Utö i Stockholms skärgård och på Kosteröarna på Västkusten.

Nordiska biet *Apis mellifera mellifera*

Det nordiska biet kallas på andra europeiska språk för det svarta eller det bruna biet. Färgen är en anpassning till ett kallare klimat. Det har längre behåring på bakkroppens segment. Håren kan vara dubbelt så långa som hos sydliga biraser. Det renrasiga nordiska biet är inte bara ett hårdigt och välanpassat bi utan också ett godmodigt, produktivt och mycket trevligt bi.

Det har funnits här sedan strax efter istiden.

Projektledaren Ingvar Arvidsson kontrollerar drönarsamhällen på Lurö.

Var med i projektet

Vill du också arbeta med det nordiska biet kan du bli medlem. Som medlem i Föreningen NordBi får man kontakt med likasinnade, stödjer bevarandet av det nordiska biet, får informationstidningen NordBi-Aktuellt som utkommer med två nummer per år, samt möjlighet att delta på Nordbikonferensen som

hålls vartannat år. Medlem blir du genom att sätta in 200 kronor på Bankgiro 5698-7548. Kom ihåg att ange namn, adress, telefon och e-postadress.

SICAMM

Societas Internationalis pro Conservatione Apis melliferae melliferae är en samarbetsgrupp som representerar ett dussintal liknande räddningsprojekt i olika länder i Europa. Vartannat år hålls en konferens i något av medlemsländerna där forskare och biodlare diskuterar och utbyter erfarenheter kring melliferabiet och hur det ska bevaras.

Vill du veta mer:

Gå in på vår hemsida så hittar du mer information, utförligare artiklar, adresser och telefonnummer till medlemmar i styrelsen med mera.

www.nordbi.se

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden.

